

Handläggare
Elin Sundberg
Telefon: 08-50808132**Till**
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2025-04-24

Upphandling av utbildning för undersköterskor och vårdbiträden

Förvaltningens förslag till beslut

1. Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutar att en direktupphandling ska genomföras gällande utbildning för medarbetare på folkhögskola för att möjliggöra att de når kraven för skyddad yrkestitel undersköterska samt yrkespaket vårdbiträde.
2. Kungsholmens stadsdelsnämnd uppdrar åt förvaltningschefen att å nämndens vägnar genomföra upphandlingen och att fatta beslut om upphandlingsunderlag, tilldelningsbeslut samt teckna avtal med vald utförare.

Sammanfattning

Sedan 1 juli 2023 är undersköterska en skyddad yrkestitel vilket innebär krav på fler studiepoäng och högre kompetens. För vårdbiträden har Socialstyrelsen lämnat rekommendationer på vad vilka kurser vårdbiträden behöver ha gått vilket kallas yrkespaket vårdbiträde. Stockholm Stads budget för 2025 lyfter att all utbildad personal ska erbjudas minst yrkespaket vårdbiträde med målet att all personal inom äldreomsorgen ska vara utbildad.

Kungsholmens äldreomsorg i egen regi har idag cirka 350 tillsvidareanställda undersköterskor samt cirka 100 tillsvidareanställda utbildade vårdbiträden. Sedan förra året har äldreomsorgen en samordnare som stöttar medarbetarna att nå de höjda kompetenskraven och arbetet har varit lyckosamt. Nu kvarstår 57 undersköterskor samt cirka 80 vårdbiträden som inte når de höjda kraven/rekommendationerna. Flertalet som kvarstår behöver ta fler studiepoäng vilket kräver studier på lärosäte.

Kungsholmens stadsdelsförvaltning
ÄldreomsorgsavdelningenFleminggatan 2
Box 49039
100 28 Stockholm
Växel 08-508 08 000
Fax
kungsholmen@stockholm.se
start.stockholm

Förvaltningen har med anledning av ovanstående utrett möjliga alternativ för att stödja medarbetarna att höja sin kompetens och bedömer att folkhögskola är ett lämpligt alternativ men att det finns för få utbildningsplatser för att fylla behovet. Förvaltningen föreslår nämnden att besluta om att genomföra en direktupphandling gällande utbildning av medarbetare så de når kraven för skyddad

yrkestitel undersköterska samt yrkespaket vårdbiträde. Utbildningen ska vara på heltid och pågå under två års tid.

Bakgrund

Sedan 1 juli 2023 är undersköterska en skyddad yrkestitel. Det innebär att det behövs ett bevis från Socialstyrelsen för att få använda titeln undersköterska. De nya bestämmelserna medför krav på fler studiepoäng och högre kompetens (1350 poäng vårdkurser, 100 poäng svenska, 50 poäng samhällskunskap). För vårdbiträden har Socialstyrelsen lämnat rekommendationer på vad för kompetens som krävs för att arbeta som vårdbiträde vilket de benämner yrkespaket vårdbiträde (650 poäng vårdkurser, 100 poäng svenska och 50 poäng samhällskunskap).

Stockholm Stads budget för 2025 lyfter att all utbildad personal ska erbjudas minst yrkespaket vårdbiträde med målet att all personal inom äldreomsorgen ska vara utbildad.

Kungsholmens äldreomsorg i egen regi har idag cirka 350 tillsvidareanställda undersköterskor samt cirka 100 tillsvidareanställda utbildade vårdbiträden. Av undersköterskorna behöver 57 validera/vidareutbilda sig för att uppfylla de krav för skyddad yrkestitel. Av utbildade vårdbiträdena behöver majoriteten, cirka 80 medarbetare, genomgå vård- och omsorgsprogrammet eller motsvarande utbildning för att kunna uppnå titeln skyddad yrkestitel undersköterska, eller lägsta kravet yrkespaket vårdbiträde.

Äldreomsorgen på Kungsholmen i egen regi har sedan februari 2024 en samordnare som aktivt stöttar och motiverar medarbetare att nå och erhålla skyddad yrkestitel som undersköterska. Stödet underlättar även för chefer och HR. Förvaltningen bedömer att samordnarens arbete har varit avgörande för att så pass många medarbetare har fått sina skyddade yrkestitlar. Flertalet av de medarbetare som inte fått skyddad yrkestitel undersköterska eller når rekommendationerna för yrkespaket vårdbiträde, behöver ta fler studiepoäng vilket kräver studier på lärosäte.

Ärendet

Kungsholmens äldreomsorg i egen regi ser behov av att stödja medarbetare att höja kompetensen så de uppfyller de höjda kraven för att få kalla sig undersköterska samt nå rekommendationerna för yrkespaket vårdbiträde. Förvaltningen bedömer att vidareutbildning av befintliga medarbetare är strategiskt viktigt då insatsen innebär en förmån för medarbetarna samtidigt som det rustar dem för att ha den kunskap och kompetens som behövs framöver med alltmer

multisjuka äldre. Att Kungsholmens äldreomsorg är attraktiv att arbeta inom blir också allt viktigare. Konkurrensen om arbetskraft förväntas öka framöver då antalet äldre i Stockholm samt nationellt prognosticeras öka kraftigt samtidigt som personer i yrkesför ålder minskar.

Förvaltningen har undersökt vilka alternativ som finns för att stödja medarbetarna att höja sin kompetens för de nya kraven/rekommendationerna för undersköterska samt vårdbiträde. De utbildningsalternativ som finns är studier på Komvux samt folkhögskola. För att kvalificera sig till studier på Komvux väljs de som anses stå långt ifrån arbetsmarknaden vilket inte stämmer överens med Kungsholmens medarbetare som redan är på arbetsmarknaden. Folkhögskolor erbjuder liksom Komvux, kurser och utbildningar som kvalificera sig till skyddad yrkestitel undersköterska eller yrkespaket vårdbiträde. Bedömning hur långt en person står ifrån arbetsmarknaden görs ej vid urvalet. I Stockholm finns dock endast en folkhögskola som erbjuder utbildning till skyddad yrkestitel undersköterska och de har 20 platser.

Förvaltningen bedömer att utbildning via folkhögskola bör vara ett lämpligt alternativ för äldreomsorgens medarbetare. Utbildningen är på heltid under två år för att utbildade medarbetare ska nå skyddad yrkestitel undersköterska. Efter ett år är rekommendationerna för yrkespaket vårdbiträde uppfyllt. Folkhögskolan erbjuder även språkutveckling i svenska under hela studietiden då vårdlärare och svensklärare arbetar gemensamt i klassrummet. Hindret för att kompetensutveckla äldreomsorgens medarbetare på folkhögskola är att det finns för liten tillgång på utbildningsplatser.

Förvaltningen har identifierat 23 medarbetare som är motiverade till att studera och höja sin kompetens. För att ge dem möjlighet att nå de ökade kraven/rekommendationerna kan en upphandling av utbildning på folkhögskola göras. Avtalsvärdet för 25 utbildningsplatser beräknas till cirka 3,5 miljoner kronor för en avtalsperiod om två år som löper från hösten 2025 tom våren 2027. Avtalsvärdet ligger inom ramen för att en direktupphandling kan göras.

Förvaltningen har beviljats 1,5 miljoner kronor från omställningsfonden för att genomföra utbildningsinsatser för medarbetare vilka kan användas fram till 2029. Det finns även medel från staten (Äldreomsorgslyftet) samt staden (KUS) att ansöka om, så att de medarbetare som kompetensutvecklar sig, kan få full lön under utbildningen samt att vikarier kan sättas in utan att det medför tillkommande kostnader för förvaltningen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom äldreomsorgsavdelningen och socialtjänstavdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och i pensionärsrådet. Synpunkter framgår av protokollen. Funktionshinderrådet har haft möjlighet att ta del av tjänsteutlåtandet, eventuella synpunkter framgår av separat skrivelse.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår nämnden att besluta om att genomföra en direktupphandling gällande utbildning av medarbetare på folkhögskola så de når kraven för skyddad yrkestitel undersköterska samt yrkespaket vårdbiträde. Utbildningen ska även innebära kompetensutveckling i svenska genom att vårdlärare och svensklärare arbetar tillsammans i klassrummet och har med ett språkutvecklande arbetssätt under hela utbildningen.

Utbildningen ska vara på heltid och pågå under två års tid. Medarbetarna kommer få full löneutbetalning under utbildningen. Efter ett år ska kraven för yrkespaket vårdbiträde vara uppfyllt, och medarbetare kommer ha möjlighet att avsluta utbildningen om motivationen till ytterligare ett läsår saknas. Målgruppen för insatsen är utbildade vårdbiträden som vill utveckla sin kompetens till undersköterska eller yrkespaket vårdbiträde.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Helena Lindström Slotte
Avdelningschef äldreomsorg
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör	2025-04-08
Helena Lindström Slotte, Ansvarig	2025-04-08